

Az Ikarus privatizációja

Létrehozás: 10/06/2010 - 19:16

Szerző: Melano

 [1]

Az internetes archívumokat nézegetve is csak az ezredfordulóig tudunk visszatekinteni, holott az Ikarus kálváriájának a kezdete sokkal korábbra nyúlik vissza.

Rengeteg az "urbán-legenda" azzal kapcsolatban, hogyan adták el az autóbuszgyártót, illetve hogyan került képbe a Volvo, avagy mit tett volna a márkanévvel? Összeállításunk célja, hogy a rendelkezésre álló archiv cikkekből ismertessük az Ikarus privatizációjának főbb állomásait.

Volvo, a rém

A 1995-ös év sokak számára emlékezetes lehet: az ország gazdasági állapota siralmas volt, az államadósság tetemesre duzzadt, nyilvánvalóvá vált, hogy a hatalomra kerülő kormány hatalmas megszorításokat kell, hogy véghez vigyen ahhoz, hogy stabilizálni tudja Magyarország pénzügyi helyzetét. A Bokros-csomagként elhíresült intézkedések többek között felgyorsították a privatizációt, melynek egyik "áldozataként" az Ikarus is képbe került.

Az ÁPV Rt (Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt) 1990-es indulásakor 1859 vállalat állami tulajdonú vállalat értékesítését tűzte ki célul, ez gyakorlatilag tizenöt év alatt sikerült is, hiszen 2005-ben mindössze 128 társaság volt "magánosítandó". Fonyó Péter, az Ikarus budapesti szakszervezetének elnöke azt mondta: "a szakszervezet veszélyeztetve látja a gyár és beszállítói mintegy 30 ezer fős gárdájának jövőjét". Az indokok között szerepelt, hogy a munkások attól tartanak, hogy a Volvo csak az Ikarus keleti, és távol-keleti piacait akarja megszerezni. A gyár dolgozói azt szerették volna elérni, hogy a cégnél felhalmozott szellemi értékek, a gyártókapacitások továbbra is magyar kézben maradnának.

Az ÁPV Rt. reakciója felettébb érdekes volt.ó: "Az ÁPV Rt nem hagyja magát befolyásolni attól, hogy ellenséges munkavállalói hangulat alakult ki az egyik szakmai befektetővel szemben."- mondta Kérdő Bálint, az ÁPv Rt képviselője.Továbbá azon értetlenkedésének adott hangot, miszerint számára felfoghatatlan, miért meglepő az, hogy egy befektető az adott cég piacaira pályázik. Ekkor azonban már várható volt, a Volvo is megszólal az ügyben.

A Volvo levélben tudatta az Ikarus szakszervezetével, hogy melyek a céggel kapcsolatos tervei. Björn Larsson azt írta, hogy a Volvo keresi a közép-, és kelet-európai teherautó-gyártó bázis megteremtésének lehetőségeit. Utalt arra, hogy 1995-96-ban azért nem adtak be végül privatizációs ajánlatot, mert túl rövidnek találták az időt a cég átvilágítására. Folyó Péter erre azt reagálta, hogy a Volvo levele egyáltalán nem nyugtatta meg őket, mert nem szólt az Ikarussal kapcsolatos terveiről. Nem volt olvasható, hogy mi lesz a budapesti telephellyel, az Ikarusban felhalmozott szellemi tőkével, az sem volt világos, miként képzelik el a teherautógyártást. Fonyó Péter emlékeztett arra, amikor Angyal Ádámmal, az Ikarus akkori vezetőjével folytatott tárgyalások során fény derült arra, hogy a

Volvo csak a székesfehérvári gyárra tartott volna igényt, a budapestire nem. Fonyó kiemelte, hogy az 1996-os vezetõváltásnak köszönhetően a cég újra nyereséges, holott akadt olyan kormány elõterjesztés is, amely az Ikarus felszámolását kezdeményezte volna.

Új vezetőség

1996 õszén az ÁPV Rt Széles Gábort nevezte ki az igazgatóság elnökévé, aki új vezetõket és szemléletet hozott. Egy év alatt háromszorosára nõtt a termelés, az árbevétel, és a vesztséges társaság nyereségesé vált. Manapság azonban mindenki úgy emlékszik rá, mint aki tönkretette az Ikarust. Hogy ez minek köszönhetõ, arról a késõbbi írásainkban szõlünk.

A sikeres idõszak ellenére az ÁPV Rt. újra indította a privatizációs folyamatot, ahová a régi érdeklõdõk kapcsolódtak be ismét, többek között a Volvo, valamint egy maláj cég. A privatizációs pályázatot a Széles-féle konzorcium nyerte meg, olyan üzleti elképzelésekkel miszerint az Ikarus megõrzi márkanevét, bővíti külföldi gyártóbázisait és együttmûködik más neves autóbuszgyártókkal, teherautó és személygépkocsigyárakkal. Évente legalább 3 ezer saját tervezésû, és 3 ezer más márkájú buszt gyártanak. Széles Gábor az 53 %-os részvénycsomagot 10 millió névleges összegért vásárolta meg, az autóbuszgyárt néhány milliárdos kamat-, és hiteltartozásaival.

Sztrájk és gyárfogalás

1997 õszén nyilvánvalóvá vált, hogy az orosz gazdasági helyzet meg fogja akasztani a keleti exportból élõ gyárat. Ugyan év elején még nagy sikernek mutatták be az Ikarus orosz piacra való visszatérését, mégis nyilvánvalóvá vált, a dolog egy ponton bukhat: a magyar kormányon. És bukott is, a bizonytalan orosz gazdasági helyzetre hivatkozva a szocialista vezetésû kormány jelezte az MNB-nek, hogy ne járuljon hozzá az exporthitel garantálásához az Ikarusnak. Ezt azt jelentette, hogy ameddig az orosz fél nem fizet, addig a bank hitelezte volna meg az összeget.

A megegyezésben reménykedõ gyár folytatta a buszok építését, ám egyre világosabbá vált, hogy már a béreket sem tudják kifizetni. A dolgozók ekkora úgy döntöttek két órás figyelmeztetõ sztrájkot tartanak. A helyzet drámai volt, az Ikarus kapuin vezérigazgatói döntés értelmében újságíró be nem tehetette a lábát. 1997 telére úgy tűnt, az elkeseredett dolgozók sztrájkjal, és gyárfogalással tudják csak felhívni a figyelmet az Ikarus bizonytalan sorsára, és fizetésük elmaradására.

Tags:

[ikarus](#) [2]

Tech:

[Haszonjármû](#) [3]

Forrás webcím: https://www.melano.hu/az_ikarus_privatizacioja

Hivatkozások

[1] https://www.melano.hu/sites/default/files/articles/ikarus_old_2014.jpg

[2] <https://www.melano.hu/tags/ikarus>

[3] <https://www.melano.hu/tech/haszonjarmu>